

D2

Hvalfarten

Den ble jaget, harpunert og nær utryddet. Nå er hvalen et yndet trofé for turister – og milliardærer på guttetur. 10 →

An underwater photograph showing an orca swimming in the upper half of the frame, looking down. In the lower half, a diver is swimming away from the camera, holding a camera up to their eye. The water is a deep blue with some light filtering through from the surface.

Arktisk safari

Reise

20 år etter at tradisjonell fangst ble forbudt, er Norge igjen en hvalnasjon. Den mytiske kjempen er en nordnorsk turistmagnet.

Alfapredatoren. Selv om det finnes eksempler på at spekkhuggere i fangenskap har angrepet mennesker, er det aldri dokumentert et angrep i det fri. – Disse spekkhuggerne skal ha sild, så jeg står overhodet ikke på menyen, sier fotograf Tony Wu.

TEKST *Ola Jordheim Halvorsen* FOTO *Thomas T. Kleiven*
Senja

PÅ EN FORBLÅST norsk øytopp, 69 grader nord, der mørket sluker dagene og skyggen fra fjellene føles tung og kvelende, bor det en mann med 25 milliarder i formue. På rom nummer 29.

– De kom her i fire helikoptre. De hadde ryddet parkeringsplassen, sier marinbiolog Andreas B. Heide (36), og peker ut av vinduet på seilbåten sin «Barba».

Den er tjoret fast i bryggen, men sterk vind fra sør påfører de ombord en følelse av fremdrift. Heide varmer overkroppen i en loslitt islender.

– Jeg tror det var arabere, sier han.

Fra båtenes dekk er det fint innsyn til kaihotellets annenetasje. En pent kledd mann med elegante bevegelser kommer til syne i et vindu. Slike kalles butlere. Og det er fire av dem. Hovedinngangen til hotellet er avsperrt for den private vip-gruppen. Ute freser havet.

– Vi aner ikke hvem de er, sier Heide som har seilt fra Stavanger.

– De er her garantert for hvalen.

Tre modifiserte firehjulstrekkere – *arctic trucks* – er på vei mot hotellets bakside. Det er fem av dem leid inn for anledningen – sammen med 16 privatsjåfører. Egne kokker er fløyet inn, hotellrommene utvidet med egne garderobes, to massører står stand by, hotellets annenetasje er bygget om, det er satt inn biljardbord, pokerbord, det er endog bygget trimrom og kjøkken.

Har vi havnet på riktig plass? Hamn, et gammelt handelssted og fiskebruk, på den ytterste sørvestlige delen av Senja, bygda som grenser mot en kommune kalt Torsken? Der fraflyttingen var så stor at det for ti år siden ble bestemt at det på hvert kommunestyremøte skulle trekkes ut fem innbyggere som skulle få 20 flaxlodd hver – bare for å bli værende.

En mann med bart og latinamerikansk utseende skimtes i foajeen. Han skal senere vise seg å være en tidligere bekjent av Frank Sinatra.

VEKSTESONG. På besynderlig vis er den mørklagte nordnorske vinteren blitt den nye turistmagneten i landet. Det har skjedd på tre–fire år. Mens kronekursen er svekket, har naturen vært særdeles gavmild; nordlysaktiviteten har toppet seg de siste vintrene. Det har vært rikelig med snø. Ikke minst så fylles fjordene med mer hval for hvert år som går. Og havets herskere har enorm tiltrekningskraft.

Fra 2011 til 2015 økte reiselivet i Tromsø omsetningen vinterstid fra 90 til 400 millioner. Hotelene i nord har nesten 25 prosent årlig økning av utenlandsgjester, mot én prosent i landet forøvrig. Både Tromsø flyplass og på Evenes har private jetfly plutselig søkt landingstillatelse om vinteren. Langs kysten popper det opp aktører som skor seg på hvalen, og etablerte selskaper som Hvalsafari

as på Andenes melder om omsetningsvekst på 400 prosent det siste året.

Og på Senja denne januaruken står en sveitsisk it-direktør og stirrer andektig ut av et panorama-vindu, et knippe stjernefotografer pusser lensene og to eventyrere fyller kroppene med energi. Neste dag er det arktisk safari for å se havets kolosser.

Men først skal en av Midtøstens rikeste menn spise middag.

FOTOBILIKK. – Kort briefing! Rydd båten for alle løse gjenstander. Alt som ikke er festet, vil fly rundt i lugaren.

Andreas B. Heide tuller ikke.

– Det er røff sjø i dag.

«Barba» er sent ute. BBC-båten stakk først. Natio-

nal Geographics stjernefotografer hakk i hæl. Så en ribb med turister, før kaiens minste seilbåt eid av en hvalelskende tysk livsnyter føk avgårde i vinden.

Heide gir innføring i sikkerhet ombord, og omtrent før han har fullført, har hans barndomsvenninne Kari Schibevåg (37) – forøvrig verdens beste kiter – tatt roret og styrer ut mot åpent hav. Jakten er i gang. Ekspedisjonen har som mål å dokumentere spekkhuggernes overvintring i området. Den prisvinnende hvalfotografen Tony Wu er også en del av mannskapet. 49-åringen reiser verden rundt og dykker med hval, og skulle helst vært et slikt pattedyr selv.

– Jeg skulle ønske jeg kunne bevege meg som en spekkhugger.

Siden Wu forsto at den nyinnkjøpte ullgensen fra Tromsø ikke var feilvare, men designet med tommelhull, har ikke håndbaken fått luft på to uker.

– Dette er det beste med Norge så langt. Jeg gleder meg til å se solen igjen, sier han.

Wu har 15 år bak seg i finansbransjen. Han har vært innom Wall Street, jobbet for finansmyn- →

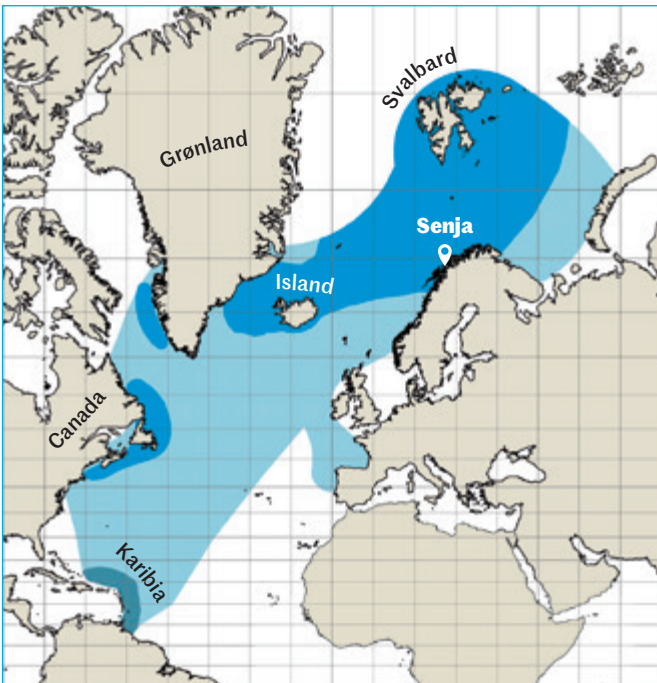
↓
Hvalsafari

Har vokst frem siden 1980-tallet, særlig etter tradisjonell hvalfangst ble forbudt i 1986.

USA og **Canada** var pionerene. Hvalsafari er en viktig turistnæring i Sør-Afrika, New Zealand, Australia, Island, på Azorene og i en rekke land rundt Middelhavet. **Gryende** næring i land som Chile, Argentina og Norge.

På Andenes i Norge er det blitt arrangert hvalsafari etter spermhval siden slutten av 1980-tallet.

Det er først de siste fem årene safariindustrien har ekspandert langs den nordnorske kysten, særlig i områdene Tromsø, Kvaløya, Vesterålen og Senja. **Bare** i tromsøregionen har antall safariaktører steget fra fem i 2013 til 23 tilbydere. I 2015 ble det

↑
Knølhvalens

■ utbredelse

■ beite

■ kalving og parring

KILDE: NILS ØIEN / HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

KILDE: VISIT TROMSØ OG NORGES ARKTISKE UNIVERSITET

Jeg skulle ønske jeg kunne bevege meg som en spekkhugger

TONY WU – hvalfotograf og hvalentusiast

FOTO: TONY WU

Sild i tønne. De senere årene har spekkhuggerne overvintret utenfor Senja. Dette bildet, tatt av Tony Wu, viser hvorfor: hvalens viktigste føde i nord er sild. Merkelig nok, spiser spekkhuggerne én og én småfisk om gangen.

→ dighetene i Vietnam, Taiwan og Filippinene, samt drevet sitt eget kosmetikkselskap fra Singapore. Men i 2000 orket han ikke mer og hoppet i sjøen. Året etter krasjstartet hvalromansen utenfor en øy 1000 kilometer fra Tokyo.

– Vi kom over en spermhval som omtrent lå stille under båten. Jeg bestemte meg for å dykke ned til den og hoppet uti med ryggen til. Da jeg snudde meg under vann, så jeg bare en svart vegg. Jeg skrek ut og skjønte at jeg befant meg oppå hodet til hvalen. Jeg gjorde meg stor og spriket med ben og armer samtidig som jeg forsøkte å dytte meg unna den. Så kjente jeg noe som nappet i det ene benet mitt og jeg forsto at jeg var på vei inn i kjeften på hvalen. Jeg fikk panikk og var overbevist om at dette var slutten. Oppe i dette tenkte jeg at hvis jeg først skal dø, så kan jeg ta noen gode fotografier. Da begynte jeg å handle rasjonelt, og da benet var ute så dyttet jeg meg ikke unna, men svømte opp på siden av hvalen og så den i øynene.

Tony Wu hadde på dette tidspunktet allerede tatt bilder han skulle vinne pris for.

– Den skulle ikke spise meg. Den var bare leken.

Siden har han reist verden rundt og dokumentert hvalens harmoniske liv, men også dens lidelser.

I samme periode har hvalsafari vokst enormt, og er blitt en global industri som omsetter for over 20 milliarder kroner.

KJØTT, OLJE OG US NAVY. I Herman Melvilles klassiske roman «Moby-Dick» (1851) fremstilles hvalen som en vill, hevnjerrig morder som fulgte fangstskutene og knuste båtene til pinneved.

Først i 1940 begynte forskere å studere den som et dyr man kunne verdsette for mer enn hvaloljeprisen, og omtrent alle studier ble finansiert av den amerikanske marinen. Den fattet interesse da Donald Griffin i 1940 løste en over 200 år gammel zoologisk nøtt om hvordan flaggermus i mørket kunne navigere etter lyd og ikke syn. Biologen fant ut at de navigerte etter ekkot av de høyfrekvente klikklydene og kom opp med uttrykket «echolocation» som han også utvidet til å gjelde andre arter som hvalen.

Funnene ledet US Navy til å utvikle en teknikk som brukte undervannslyd til å navigere etter, eller til å oppdage andre fartøyer.

Ifølge boken «War of The Whales» av Joshua Horwitz har hvalen siden Annen verdenskrig gått fra å være en kulturell handelsvare, til å bli superstjerne i underholdningsindustrien. New Age-bevegelsen og dyrevernsorganisasjonene har ikonisert den. På 1960-tallet begynte man å fange levende spekkhuggerne som ble sikre publikumsmagneter blant annet i bassengene til fornøyelsesparkene Sea World, men også som stjerner på kinolerretet.

I 1977 skrev Griffin den omstridte boken «The Question of Animal Awareness», der han argumenterte for at flere arter er like selvbevisste som mennesker. Ifølge dyrevernerne i Noah har hvalhjerner det strukturelle fundamentet for kognitive evner som man tidligere →

— 1
Hvalkamp. Etter 15 år i finansbransjen byttet Tony Wu dressen med fridykkerdrakt og undervannskamera. Den største truselen mot hval er at den treffes av store skip, forteller Wu.

— 2
Turistmagnet. Hamn i Senja ligger skjermet bak en fjellknaus. På få år har den nordnorske vinteren blitt populær blant turister. Det er nordlyset og hvalen som tiltrekker flest.

— 3
Vip. Firerbanden kan lett forveksles med lokalkameratene, men da disse ble fløyet inn med helikopter, ble det raskt klart at de ikke er standardgjester, men invisert på tur av en av Midtøstens rikeste menn. Fra venstre Kevin Molis, Noor Al-Nuaimi, David Ibouira og Ed Zhonaa.

— 4
Ekspedisjon Senja. Marinbiolog Andreas B. Heide (midten) speider etter den karakteristiske blåsten til knølhvalen. Han er ekspedisjonssailer og neste store mål er en tur til Russland. Til venstre er venninen og kiteren Kari Schibevåg. Tony Wu gjør seg klar før en økt i havet.

→ hadde benektet hos andre enn mennesker. Det er riktignok ingen vitenskapelige undersøkelser som har kunnet gi bevisførsel for slike påstander.

LAMMELSEN. – Vi kan ikke høre forskjell på sild og makrell på 100 meters avstand. Det kan hvalen, sier Tony Wu.

Han har trukket på seg en åtte millimeter tykk fridykkerdrakt og er klar til å hoppe i havet. – Vi er fem ombord på båten. Ingen av oss kan vite hva de andre føler akkurat nå, hvordan vi opplever dette. Vi er veldig alene i situasjonen. Når spekkhuggerne jakter, er det som hvis spillerne på et fotballag plutselig skulle mistet synet, men likevel opprettholdt spillet. Du må være istand til å vite hva den andre tenker. Med lyd kan man overføre bilder. De lager et slags mentalt kart over alt. De er veldig koordinerte i måten de jakter på.

– Og de bommer aldri. Under seilbåten «Barba» er det 76 meter dypt, og ekkoloddet viser at silden befinner seg på 30 meter. – Så mye sild har jeg aldri sett. Det er helt svart, sier Andreas B. Heide.

– Nå kommer det til å koke med hval. Knølhvalen freser ut og inn av overflaten. Den dype, litt såre blåsten ses på kilometers avstand, og i løpet av ti minutter kretser plutselig åtte båter rundt etegildet. Opp mot 100 spekkhuggere klap- per til sildestimene og plukker de halvt svimende fiskene én etter én. Folk hopper i sjøen og snorkler inn i de tunge bølgene. En spekkhugger gjør et «spy-hop» – den stikker hodet over vann for å se seg omkring. Den skulle bare visst, her er både gjeldsslaver og privatflygende formuende. Selv den mest åndsfraværende sitter som lammet. Wu trekker pusten og hopper. GENERASJON EMO. Mens disse kjempene ruller i overflaten som små ubåter, slår ofte et emosjonelt element inn, ifølge Britt Kramvig, professor ved

Naturen i seg selv er blitt den nye dyrehagen. Det å søke nærkontakt med ville dyr, er blitt en ny industriarena

EUGENE GURIBYE – SOSIALANTROPOLOG OG FORSKER VED AGDERFORSKNING

Institutt for reiseliv og nordlige studier ved UiT – Norges arktiske universitet.

– Mange aktører her oppe forteller om turister som er overveldet av følelser etter at de har sett hval på nært hold. Det er mange som gråter. Det er dyr vi nesten utslettet som nå vender tilbake, og det blir flere og flere av dem i våre fjorder. Min hypotese er at det oppleves for noen som en slags tilgivelse, sier Kramvig.

Sosialantropolog og forsker Eugene Guribye ved Agderforskning mener dette er et tankekors. Hvalens posisjon gjør at den trekker publikum, penger, og forskere.

– Hvalen er så til de grader løftet frem av miljøorganisasjonene. Den er enkel å la seg fascinere av. Den er jo så svær. Men andre arter er vel så viktige for økosystemene. Faren med forgudingen er at disse glemmes.

Guribye har forsket mye på forholdet mellom mennesker og dyr.

– Naturen i seg selv er blitt den nye dyrehagen. Det å søke nærkontakt med ville dyr, er blitt en ny industriarena. Man vil ikke lenger ha glass og gitter, sier han.

Dette kan gi uønskede effekter. Hvalsafari er nå blitt så utbredt at hvalen flere steder i verden har måttet legge om faste migrasjonsruter etter å ha blitt avskåret av turister, kom det frem i en rapport om hvalsafariens negative konsekvenser i Journal of Marine Biology i 2012. Ifølge rapporten kan hvalen i noen tilfeller endre biologisk adferd som følge av all båttrafikken, samt at kollisjoner mellom båt og dyr forekommer. Også i Norge: – Vi har jo sett eksempler her på at folk er blitt så ivrige etter å få tatt det perfekte bilde at båtforere har kollidert med hvalen, sa biolog Børge Damsgård til D2 i forbindelse med en sak om naturfoto ifjor.

På Sri Lanka ble Tony Wu vitne til at et amerikansk ektepar var centimeter fra sitt endelikt i et møte med en blåhval.

– Guiden kjørte i maks fart rett mot hvalen som måtte opp for å få luft. Den kom opp like foran båten, og så gjør den noe jeg aldri trodde var mulig, den vender 90 grader i overflaten – kun centimeter foran båten. De holdt på å bli knust alle tre, forteller Wu.

HEMMEIGHOLDDET. Da «Barba» legger til kai igjen, er himmelen i ferd med å forsvinne. På underlag av frossen sjøsprøyt er mange ute og lanserer med armene. Den som behersker den nordnorske dansen best, er skipper Jan Thrane. 67-åringen er ute og lufter ansiktet.

– Det store skipet der er også leid inn for anledningen, sier han, og nikker mot kaiens største skip som ligger og gnisser i fortøyningen.

Thrane drar ned glidelåsen på en seildress → han er i ferd med å drukne i.

→ – Jeg skulle bære inn bagasjen hans, det kom en svær kassebil, sier han.

Besøket fra Midtøsten har satt sitt preg på plas-sen. Et hemmeligstemplets selskap, som pressefan-ter ifølge hotellets daglige leder, bare kan glemme å få et intervju med.

– Vi kaller ham bare *the big boss*, sier Thrane som forøvrig er pensjonist og oppvokst på øya.

– Det er ikke mange år siden det var ganske så dødt her om vinteren, sier han og humrer.

– Nå har det tatt helt av. I januar er det knapt lyst lenger enn fra ti til ett, men folk kommer plutse-lig fra hele verden.

– De vil ha hval og nordlys.

Eli Pedersen, som driver hotellet, sier ett av ho-vedmålene er å ikke gjøre seg avhengig av hval.

– Dagen hvalen forsvinner, hva er igjen her da? Fjorden er flott uansett. Her er sel og ørn og masse fisk. Lyset er utrolig fint på denne tiden av året. Det ble kraftig oppsving da hvalen kom.

– Hvem er denne innlosjerte vip-enn?

– Hehe, det er helt hinsides. Stedet er snudd på ho-det. Han er businessmann. Mer får du ikke av meg.

POST PETROLEUM. – Vi har tapt mange år med å legge til rette for olje som hovedmotor for økono-mien, sier professor Britt Kramvig.

– For 20–30 år siden kom islandingene til Norge og Andøya for å studere spermhvalene. Tilbake på Island bygget de opp en av landets største turist-industrier, sier hun.

Ifjor kom 272.000 turister for å se hval på Island. I Norge rundt 25.000.

– Vi har ikke skjønt at det ligger et enormt poten-sial her, sier Kramvig.

Ifølge prosjektet «Lønnsomme vinteropplevel-ser» legger hver vinterturist i snitt igjen 2500 kro-ner dagen.

– Vi må henge med og tilby kvalitet i alle ledd. Næringen trenger retningslinjer, nå er det en salig blanding av seriøse og useriøse aktører, sier hun.

– Hvalen i nord kan være med på å sette den glo-bale miljøutfordringen på dagsorden, den bærer med seg alle problemene på en måte, og setter vår relasjon til naturen på prøve.

Sammen med forsker Berit Kristoffersen er Kramvig i sluttfasen av det europeiske forsknings-prosjektet Arctic Encounters, og jobber nå med siste vitenskapelige publikasjon om hvalens nye vandringsruter i nord. Her er de kritiske til usyn-liggjøring av hval i oljepolitikken.

– Hvalen er nesten ikke nevnt i konsekvensutred-ninger og andre grunnlagsdokumenter som åpner for oljeboring. Det siste eksempelet er åpningen av et stort område i Barentshavet, blant annet langs iskanten hvor mange hvaler oppholder seg store deler av året, som Stortinget i vår sannsynligvis vil åpne for oljeleting. Usynliggjøringen er gjen-nomgående, sier Kristoffersen, som forsker i skjæ-ringsfeltet olje, klima og turisme.

En av konsekvensene er at hvalene ikke har ter-ritorielle rettigheter knyttet til seismikkskytingen, som skjer ved at luftkanoner sender ut kraftige trykkbølger. Dette er en viktig del av oljevirkso-mheten, både før og under produksjon. I artikkelen

beskriver de hvordan spermhvalen på Andøya for-svant i 2014 da forskningsskipet «Håkon Mosby» seilte inn i Andfjorden for å foreta seismikksky-ting, og hvordan hvalen ble gjenstand for mot-stand og beskyttelse blant miljøvernere og lokale fiskere. Spekkhuggerforsker Heike Vester har tid-ligere vist at trykkbølgene under slik operasjoner skader hval eller setter den ut av spill.

– Fravær av reguleringer kan skade hvalene og vi peker på et manglende kunnskapsgrunnlag, sier Kristoffersen, som mener dette står i kontrast til

hvordan USA, Canada, Storbritannia, New Zealand og Australia gjør det.

MISTER X. Da den libanesiske statsministeren Rafiq Al-Hariri ble drept i et selvmordsangrep i sentrum av Beirut i 2005, etterlot han seg en svær familie, deriblant sønnen Bahaa. Med estimert formue på nesten 25 milliarder er Bahaa Al-Ha-riri inne på Topp 15-listen over Midtøstens rikeste menn. En gang i året inviterer han venner og fami-lie og drar på guttetur.

◀**Nordlysmagi.** Arctic trucks kommer seg frem overalt. Da forretnings-mannen fra Midtøsten skulle ha med seg ven-nene til Senja, ønsket han fem slike. Det ble også leid inn til sammen 16 privat-sjåfører. Et av oppdragene var å kjøre tre personer i vip-gruppen til nærmeste by, kun for å se mennes-ker.

Noor Al-Nuaimi ser opp på himmelen, hvordan den flammer. Da gjør det ingenting at det blåser stiv kuling på Senja, mens det i Monaco, der han bor, er kortbuksevær.

– Det er min eldre bror som har invitert, sier han.

Den eldre broren, Bahaa, holder seg innendørs. På rom nummer 29. Til og med Al-Hariris frisør var med på privatflyet til Evenes, samt hans per-sonlig trener.

Og selv om de har godt vann på Senja, har Hamn Hotell kjøpt vann fra Evian.

Nordlyset trekker oppmerksomheten til lillebror Noor Al-Nuaimi. Ikke minst er han som nyforelsket etter møtet med spekkhuggerfamilien som fulgte båten deres tidligere på dagen. Han viser video.

ELSKERE. Hvalen er blitt omtalt som en utro el-sker. Det fikk reiselivet i Tysfjord merke, som var et spekkhuggereldorado på starten av 2000-tallet. En strøm av turister fant veien, det ble endog char-tret folk direkte fra London på dagsturer. Så for-svant dyrene. Og da Lonely Planet i 2015 omtalte

Tysfjord som et mekka for hvalsafari, ble den be-skyldt for villedende markedsføring.

– Det er kritikkverdig at hvalsafari i Tysfjorden markedsføres med fotomateriale fra hvalsafari på Andenes, sa reiselivssjef Roy Odd Schøyen i Vest-erålen til lokalavisen ifjor høst, og understreket at dette kunne skade hele næringen i nord.

Turister som bodde på hoteller i Tysfjord ble kjørt timevis i buss for å dra på safari helt andre steder.

Biologiprofessor Audun Rikardsen ved Norges arktiske universitet (UiT), mener man må for- →

Emosjonelt. Knølhval på den ene siden av båten og spekkhugger på den andre. – Mange gråter etter slike møter. Det er dyr vi nesten utslettet som nå vender tilbake. Min hypotese er at det oppleves som en slags tilgivelse, sier professor Britt Kramvig.

→ berede seg på flere slike forandringer i fremtiden.

– I verste fall så kan jo omtrent all hval trekke vekk fra norskekysten, sier han.

– Det som i alle fall er sikkert er at dette ikke kommer til å vare evig.

Det er sildens vandringsmønster som avgjør hvor hvalen befinner seg.

– Silden kan overvintre lenger nord, eller trekke lenger ut på havet for den saks skyld. Der er det allerede mye sild som oppholder seg, sier han.

Samtidig varierer også nordlyset i sykluser på elleve år, og har de siste årene vært på toppnivå. Alt tyder på at lyset dimmes det neste tiåret. Reiselivssjefen i Nord-Norge, Trond Øverås, er klar over utfordringen.

– Det er svært viktig at det skapes et troverdig bilde av hva man kan oppleve. Dyreliv og naturfenomener er bonus, sier han.

Nord-Norges argeste safarikonkurrenter er Island, Grønland og den arktiske delen av Canada og Alaska. Men hvalbestanden utenfor norskekysten er voksende, selv om fremtiden er usikker.

Rikardsen antar at det kan være noen tusen spekkhuggere innom området i løpet av vinterseongen. Og knølhvalen som lå nede for telling etter hvalfangstepoken, har klart å reetablere seg.

– Det er nok den hvalarten som har økt kraftigst i antall de siste tiårene og nærmer seg nok et nivå som man hadde før hvalfangsten på arten startet. Bare vår forskningsgruppe har identifisert mer enn 750 forskjellige individer utenfor Troms, men det er nok langt flere her, sier han.

BUSINESS AS USUAL. – Storebroren min er sliten, sier Noor Al-Nuaimi i lobbyen på Hamn.

Kanskje ikke så rart. Bahaa Al-Hariri eier eieendomsselskapet Horizon, samt logistikkelskapet Global Express, og han er også styreleder i gigaprojektet Al-Abdali – det nye downtown Amman i Jordan.

Da kan det være godt å dra på isfiske, slik vipgruppen etter planen skal dagen etter.

– Vi prøvde det da vi ferierte i Nord-Finland ifjor, sier Al-Nuaimi, som selv eier restauranter og kjeder i hele Midtøsten og i London.

– Vi reiser hele tiden, og lever hektiske liv. Dette er en måte å rømme på. Koble helt av i slike øde omgivelser.

Så øde, forteller han, at tre i følget fikk abstinenser etter omtrent ikke å ha møtt folk på en uke.

– De ble kjørt til nærmeste by i stad bare for å se folk. Jeg tror den heter Finnsnes.

NYE FJORDER. Den arabiske milliardæren må ha gjort god research. Omtrent samme dag de ble hentet i helikopter og fløyet hjem, trakk hvalen nordover etter silden. Den siste kvelden ble Tony Wu invitert til å holde foredrag om havets herskere. Forsamlingen satt visstnok som paralysert.

– Det man opplever i Nord-Norge er fullt på høyde med Serengeti eller Masai Mara, sier Andreas B. Heide, som har vært på tur med «Barba» siden nyttår.

– Hvalen representerer alt vi mennesker ikke er, sier han.

– Når du har sett en hval i øynene, jeg mener virkelig i øynene, så er det liksom ingen vei tilbake. [D2 ola.halvorsen@dn.no](mailto:ola.halvorsen@dn.no)